

Změna systému tarifního odbavování v pražském metru

Cestující, kteří nemají předplatní jízdenku nebo nárok na bezplatnou jízdu, jsou od 29. září 1985 povinni při přepravě metrem používat jízdenku

Od 29. září letošního roku připravuje koncern DP hl. m. Prahy nový systém tarifního odbavování cestujících v metru. Přejedod na nový systém odbavování se uskuteční ve smyslu novely Městského přepravního řádu, která vstoupila v platnost dnem 1. 7. 1985.

Důvod zavedení změny

Dnešní odbavovací systém byl projektován v letech 1970–1972 s předpokladem, že zůstane zachován tehdejší poměr 30 % cestujících s předplatní jízdenkou – legitimací a 70 % přímo platících cestujících. Vzhledem k cenovému zvýhodnění předplatních jízdenek v roce 1974, kdy se v městské hromadné dopravě přešlo na nepřestupný tarif, se poměr změnil na dnešních 80 % předplatních jízdenek a 20 % přímo platících cestujících. Tím dochází k situaci, kdy většina cestujících vlastní jízdní doklad s možností následné kontroly a pouze malá část se po průchodu turniketem stává následně nekontrolovatelnou. Nutnost kontroly v celém přepravním prostoru metra vyplynula ze skutečnosti, že dozorčí turniketu nejsou schopni v období přepravní špičky provádět důslednou kontrolu cestujících (ve špičce projde vstupem do stanice až 10 000 cestujících za hodinu). Této situace využívá část cestujících s vědomím, že po šťastném průchodu turniketem bez placení již nemůže být postižena.

Rozdíl mezi dnešním a novým systémem

Změna systému tarifního odbavování cestujících se prakticky týká pouze cestujících, kteří nemají platnou předplatní jízdenku nebo nárok na bezplatnou přepravu městskou hromadnou dopravou v Praze. Pro ostatní cestující se zdůrazňuje povinnost mít u sebe po celou dobu jejich přítomnosti v přepravním prostoru metra platnou předplatní jízdenku nebo předepsaný doklad, který je opravňuje k bezplatné přepravě a tyto doklady na vyzvání pracovníka přepravce předložit ke kontrole.

Místa po dnešních turniketech budou osazena kovovými konstrukcemi – stojany, na které budou připevněny elektronické samočinné označovače jízdenek. Tyto označovače nahradí i pokladničky přímého placení, které jsou nyní umístěny u stěny stanoviště dozorčího turniketu.

Označovače dodá firma Merona, tj. táž firma, která dodává i prodejní automaty na jízdenky. Označovač jízdenek již nebude hlídat cestujícího tak jako dnešní turniket, který automaticky uzavírá průchod, pokud procházející cestující nezaplatí. Cestující si v označovači vyznačí na předem zakoupenou jízdenku příslušný číselný kód a tím omezí její časovou platnost. S takto vybavenou jízdenkou je cestující povinen se prokázat při kontrole kdekoli v přepravním prostoru metra.

Jak bude probíhat odbavení

Cestující, kteří nemají platnou předplatní jízdenku nebo nárok na bezplatnou přepravu, si budou muset před vstupem do přepravního prostoru metra opatřit a označit v označovacím zařízení jízdenku pro jednotlivou jízdu. Jízdenku si musí cestující opatřit a označit i pro zavazadlo, pokud jeho přeprava podléhá placení dovozného. V metru se budou používat stejné jízdenky jako v tramvajích a autobusech. Cestující si je mohou zakoupit tak jako dosud – v prodejnách koncernu Dopravních podniků hl. m. Prahy, ve stáncích PNS, ve vybrané síti prodejen a v prodejnách automatech, jejichž počet bude v podchodech a vestibulech stanic metra rozšířen. Ve stanicích metra budou v dostatečném množství umístěny prodejní automaty jízdenek za mince v hodnotě Kčs 1,-, 2,- a 5,-, takže měniče mincí již nebudou rovněž potřebné.

Označovače budou umístěny u vstupů do přepravních prostor stanic na místě dnešních turniketů a pokladniček přímého placení, v některých stanicích i ve vestibulech na místě dnešních měničů mincí. Propustnost označovačů je stejná jako propustnost turniketů, takže cestující při použití jízdenky nezaznamenají při vstupu do metra žádnou časovou ztrátu. Po vložení jízdenky do otvoru označovače vytiskne automaticky mechanismus označovače na jízdenku číselný kód, ze kterého pracovník provádějící kontrolu zjistí přesné informace o tom, který označovač a kdy tento údaj vytiskl. Pro lepší čitelnost údajů se doporučuje vložit do označovače jízdenku nepoříštěnou stranou nahoru.

Jízdenka označená v označovacím zařízení bude platit pro přepravu metrem libovolně na všech trasách metra včetně přestupů, tedy pro nepřetržitý pobyt v přepravním (placeném) prostoru metra v délce 90 minut.

Dobou pobytu cestujícího v přepravním prostoru se pro účely kontroly platnosti jízdenky rozumí období od označení jízdenky v označovači (čas vstupu do přepravního prostoru metra) do výstupu z přepravního prostoru metra.

Jak bude probíhat přechod na nový systém

Přechod na nový systém proběhne v celé síti metra, tj. na všech současně provozovaných 25 stanicích s 34 vstupy najednou. Fyzicky však budou na jednotlivých stanicích postupně nahrazovány turnikety označovači již začátkem září.

Do doby vypnutí turniketu a současného zapnutí označovačů, což bude provedeno v noční výluce z 28. na 29. 9. 1985 bude v celé síti metra platit dnešní systém odbavování cestujících.

Celá přestavba systému bude technicky i organizačně velmi náročná a bude v přechodném období, tj. září–říjen 1985 klást vyšší

nároky i na cestující, kteří nyní používají turnikety a budou používat jízdenky. V tomto období bude v první fázi, tj. do 28. 9. 1985 v každém vstupu do stanice postupně omezován oproti nynějšímu stavu počet turniketů, za které již budou v předstihu montovány označovací strojky. Počet označovacích strojků bude na potřebný stav doplněn postupně až po zavedení nového systému, tj. od 29. 9. 1985, když již bude možno odmontovat zbývající turnikety a pokladničky přímého placení.

Turnikety a měniče mincí, které změnou odbavovacího systému v pražském metru ukončí svoji funkci, budou podle míry opotřebení využity v jiných veřejných zařízeních.

Provádění přepravní kontroly

Nový odbavovací systém umožňuje provádění přepravní kontroly kdekoli v přepravním prostoru metra. Cestující budou povinni na vyzvání pracovníka přepravce oprávněného k provádění přepravní kontroly (pracovník v uniformě DP-Metro nebo prokáže-li se příslušným dokladem či odznakem) předložit ke kontrole předepsaný jízdní doklad.

Začátek přepravního prostoru metra je tvořen prostorem tarifního odbavení, který tvoří vstupní odbavovací zařízení (označovací strojky), a to ve směru příchodu do prostoru metra.

Konec přepravního prostoru je tvořen sloupky s výstupními počítadly; hranicí je myšlená spojnice mezi jednotlivými sloupky s výstupními počítadly ve směru východu ze stanice. V ostatních případech je tvořen dveřmi pro východ z nástupiště do vestibulu nebo okolí stanice.

Upozorňujeme cestující, že pokud se při kontrole jízdenky kdekoli v přepravním prostoru metra neprokáží platnou jízdenkou, jsou povinni zaplatit jízdné a částku Kčs 100,-. Pokud se cestující při kontrole jízdenek neprokáže platnou jízdenkou (jízdenkami) opravňující ho k přepravě zavazadel (zavazadel), je povinen zaplatit dovozní a částku ve výši pětinásobku dovozního.